

Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano 2021-2030 m. atnaujinimas

Energetikos ministras Dainius
Kreivys

Vyriausybės pasitarimas
2023-06-21

- Pagal ES Reglamentą Nr. 2018/2019
- Patvirtintas 2019 m.
- Būtina atnaujinti iki 2024 m. birželio 30 d.

*[Europos Komisijos gairės NEKSVP atnaujinimui](#). Pagal ES Reglamento 2018/1999 14 straipsnį – NEKSVP turi būti atnaujintas iki 2024 m. birželio 30 d.

Lietuvos NEKSVP 2021-2030 m.

NEKSVP apima šių strategijų įgyvendinimą:

- Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos (NENS)
- Nacionalinės klimato kaitos strategija (nuo 2021 m. darbotvarkė)

Pagrindinės NEKSVP dalys:

- Energijos vartojimo efektyvumas
- Energetinis saugumas
- Energijos vidaus rinką
- Mokslinius tyrimus, inovacijas ir konkurencingumą
- Priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas (dekarbonizacija)

EK reikalavimai NEKSVP peržiūrai*

- Didesnis dėmesys energetiniam saugumui
- Didesnės ambicijos energetikos ir klimato kaitos srityse („Fit for 55“, RePowerEU paketai ir kt.)
- Užtikrinti teisingą ir sąžiningą energetikos transformaciją bei klimato kaitos valdymą

NEKSVP atnaujinimo grafikas

8 darbo grupės
300 soc. partnerių,
įskaitant:

- 5 pagrindines šakines ministerijas
- 3 agentūras
- 5 konsultantų komandas

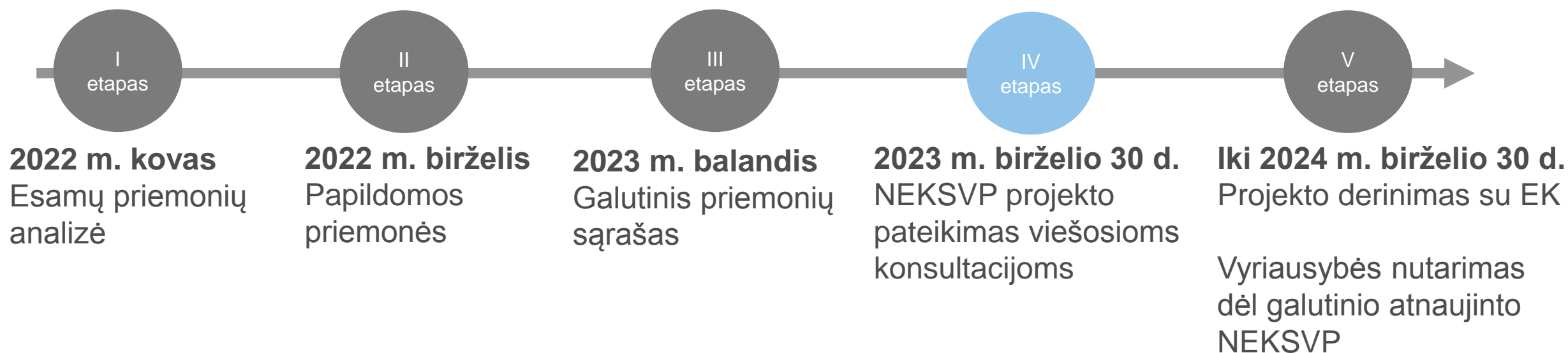
Gauta ~600 pasiūlymų
Atrinkta ~300 priemonių

Atliktas modeliavimas
Atrinkta 126
efektyviausių papildomų
priemonių

Artimiausi darbai:

- Tekstinės dalies parengimas (AM, EM)
- Makroekonominis priemonių vertinimas

- Strateginio poveikio aplinkai vertinimas (SPAV)
- Europos Komisijos pastabos ir korekcijos

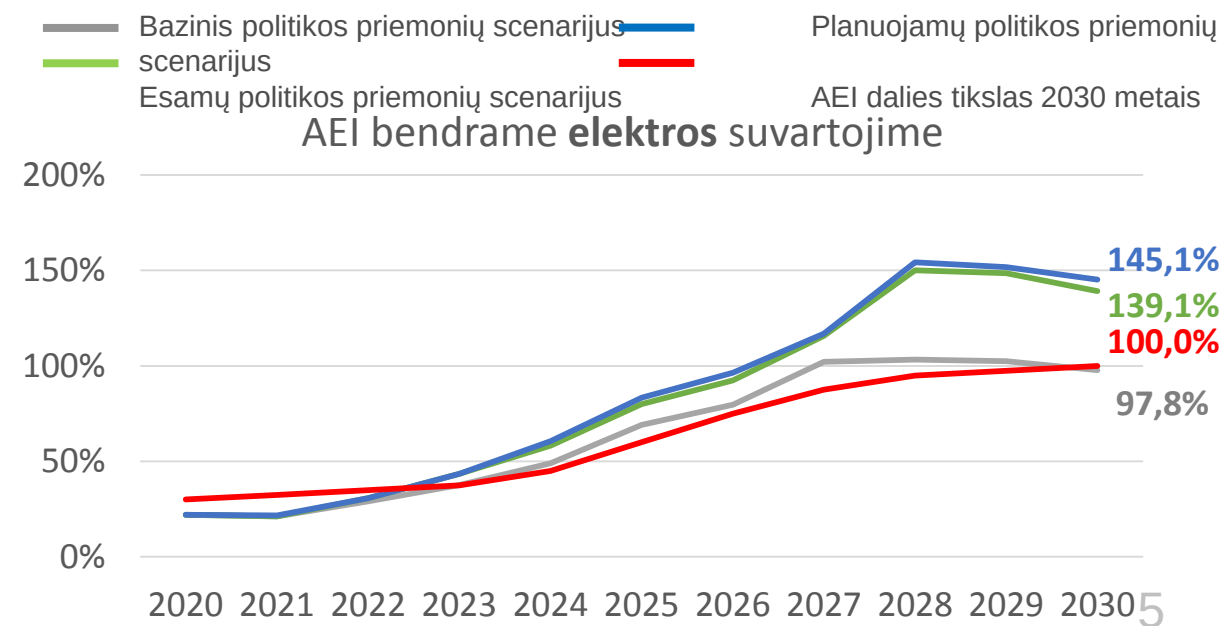
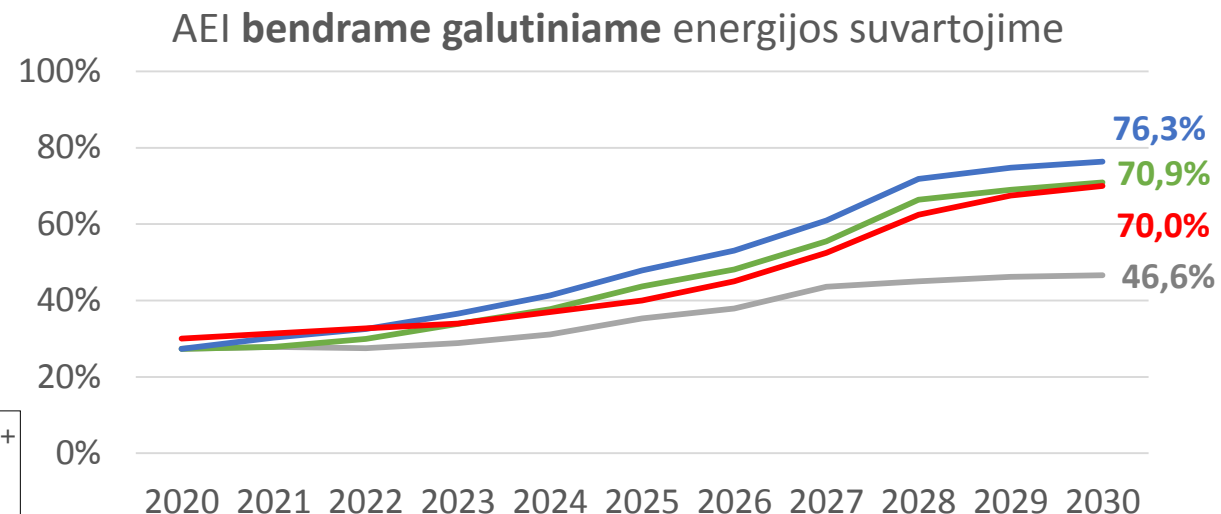
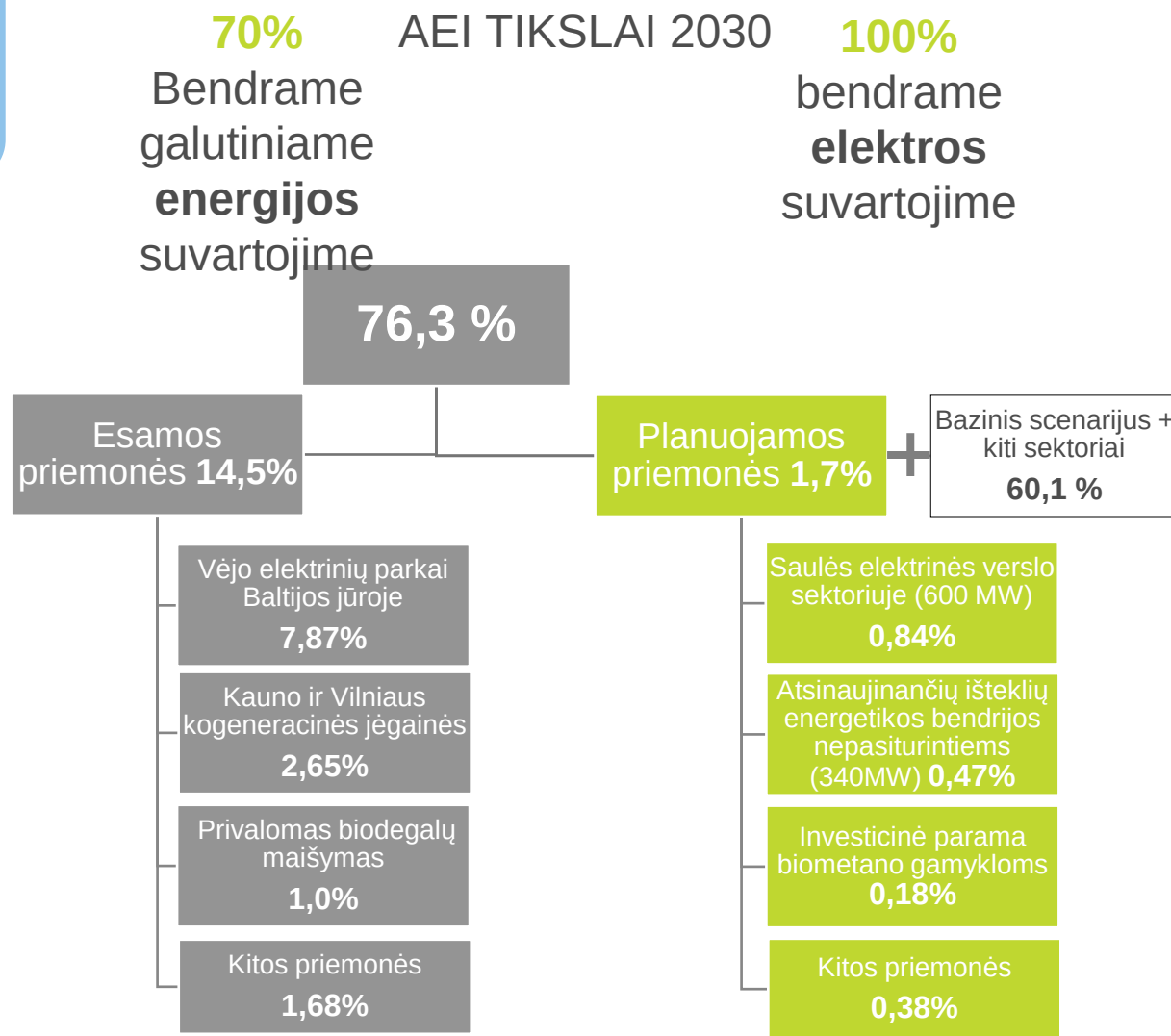
NEKSVP energetikos sektoriaus prognozės ir siūlomos priemonės

Parengta bendradarbiaujant su

Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) sektorius

Visi 2030 metų AEI tikslai bus pasiekti.

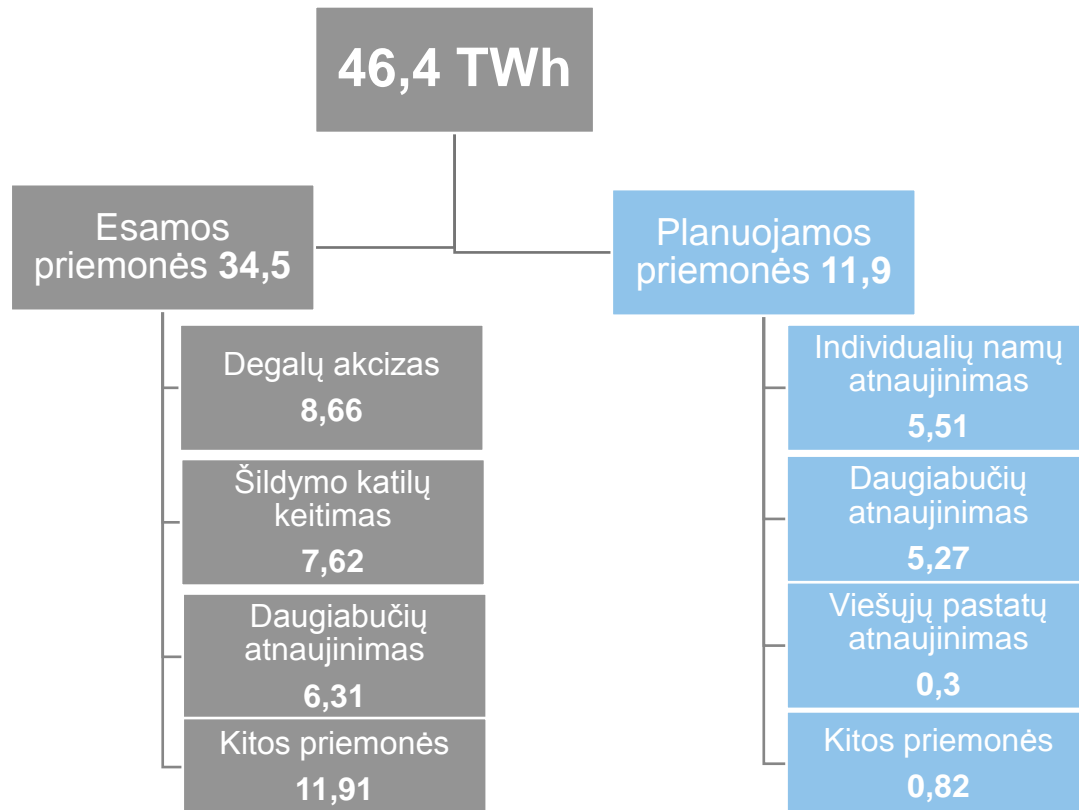
Atsinaujinančių energijos išteklių ESAMOS priemonės					
Nr.	Priemonė	Bendra lėšų suma, mln. Eur	Viešųjų lėšų suma, mln. Eur		AEI dalies padidinimo 1% kaina, nuo viešųjų lėšų*, mln. Eur/%
			Subsidijos**	Paskolos be administracinių kaštų (7%)	
1	Įpareigojimas dėl AEI naudojimo gamtinių dujų pildymo punktų operatoriams, tiekiantiems gamtines dujas transporto sektoriui (reguliacinė)	-	-	-	-
2	Privalomas biodegalų maišymas (reguliacinė)	-	-	-	-
3	AEI plėtra Baltijos jūroje	13,69	13,69	0	1,74
4	Kauno ir Vilniaus kogeneracinės jėgainės	25,77	25,77	0	9,74
5	Šilumos akumuliacinių talpyklų įrengimas katilinių darbo optimizavimui ir efektyvumo didinimui	8,04	2,996	2,60	26,51
6	Šilumos siurblių įrengimas šilumos gamybos sistemų darbo optimizavimui	13,39	5,03	4,37	44,5
7	Nedidelės galios biokuro kogeneracinių jėgainių, pritaikytų deginti miško kirtimo liekanas, diegimas	11	11	0	57,89
8	Liekamosios šilumos panaudojimas CŠT sistemose	13,39	4,98	4,33	62,19
9	Nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimas	18	18	0	71,15
10	Didinti AEI panaudojimą šilumos ir vėsumos gamybai CŠT sektoriuje	40,3	22,86	17,44	76,21
11	Skatinti AEI panaudojimą CŠT šilumos energijai gaminti	53	20,06	18,75	103,41
12	Saulės kolektorinių sistemų, skirtų CŠT veiklai, su susijusia inžinerine įranga statyba	18,75	7,01	6,09	111,25
13	Šilumos apskaitos sistemos modernizavimas	13,45	5,92	7,53	147,93
14	Investicinė parama antros kartos biodegalų gamybos įrenginiams	21,75	8,7	0	174
15	Investicinė parama biometano gamybos ir biodujų valymo įrenginiams įrengti	115,73	70,35	0	242,59
16	AEI elektrinių ir kaupimo įrenginių diegimas juridiniams asmenims ir AEI bendrijoms	206,37	132,6	0	263,1
17	Finansinė parama gaminantiems vartotojams	197,23	197,23	0	295,7
18	Iš miško kirtimo liekanų pagaminto biokuro deginančių katilų statyba	50,89	20,06	17,44	318,45
19	CŠT tinklų perėjimas prie IV kartos šilumos tiekimo sistemų	19,3	5,97	7,53	810
20	AEI panaudojimas visuomeninės ir gyvenamosios paskirties pastatuose	88,2	88,2	0	1260
**Subsidija + 7% paskolos administravimo lėšos					
**Subsidijos stulpelyje nurodyta paskolų administravimo lėšų suma, kur priemonės turi paskolinę dalį		Viso	928,25	660,426	86,08

Atsinaujinančių energetikos išteklių PLANUOJAMOS priemonės

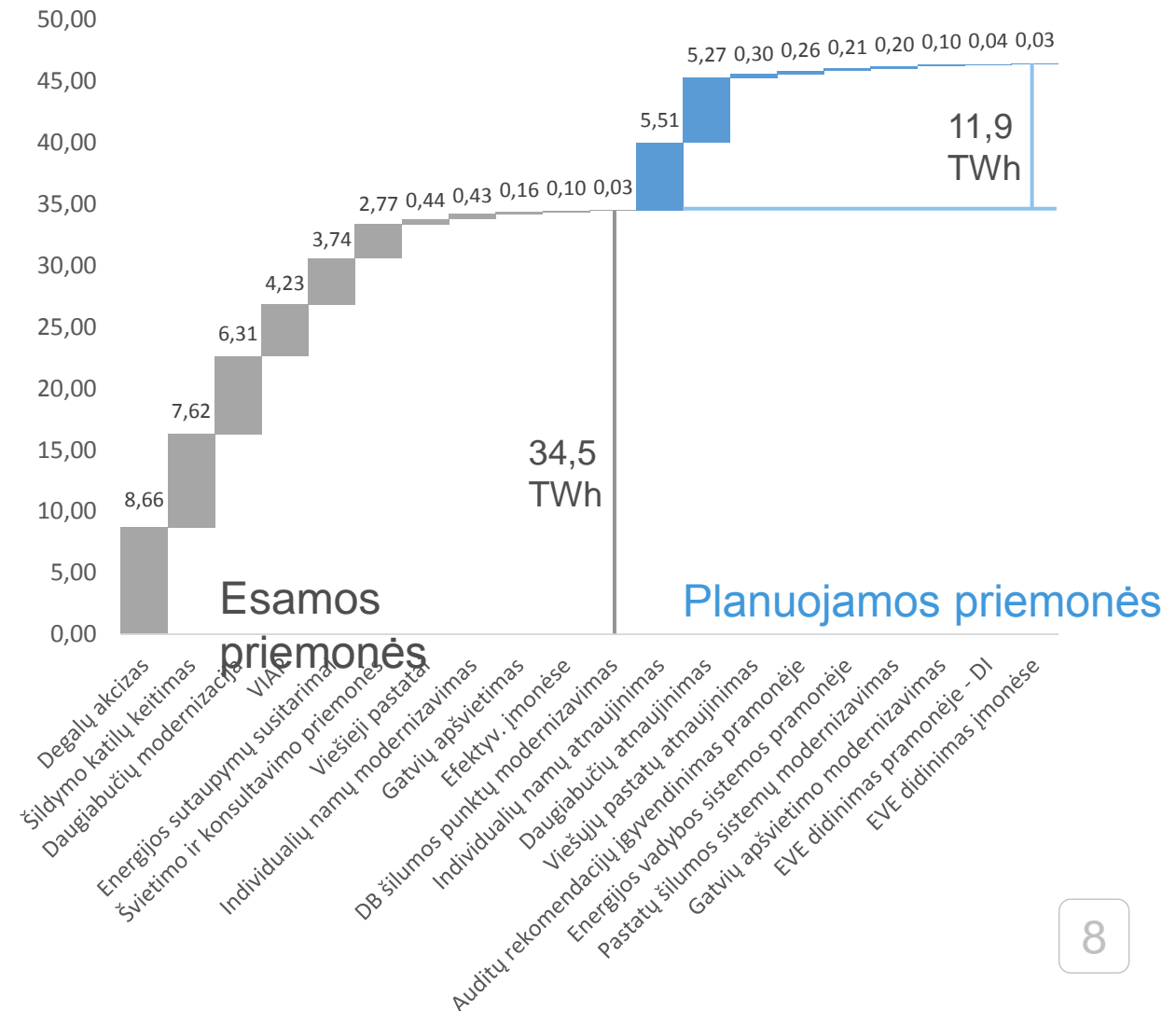
Nr.	Priemonė	Bendra lėšų suma, mln. Eur	Viešųjų lėšų suma, mln. Eur		AEI dalies padidinimo 1% kaina, nuo viešųjų investicijų*, mln. Eur/%
			Subsidija**	Paskolos be administracinių kaštų (7%)	
1	Saulės ir vėjo elektrinės privatiems juridiniams asmenims	506	28,07	372,93	33,22
2	Saulės ir vėjo elektrinės viešiesiems juridiniams asmenims	107,4	7,52	99,88	41,54
3	Investicinė parama biometano gamybos ir valymo įrenginiams įrengti.	73	29,2	0	160,44
4	Kurti atsinaujinančių energijos išteklių bendrijas savivaldybėse, pajamas panaudojant kompensacijoms nepasiturintiems (energetinį skurdą patiriantiems) gyventojams	174	85,21	89,19	180,15
Viso		860,4	150	562	

Energijos vartojimo efektyvumo (EVE) sektorius

Suminio sutaupyto energijos kiekio 2030 metų tikslas – 39,3 TWh, **bus pasiektas**

Suminis sutaupytas energijos kiekis 2030 m., TWh

Energijos vartojimo efektyvumo ESAMOS priemonės

Nr.	Priemonė	Bendra lėšų suma, mln. Eur	Viešųjų lėšų suma, mln. Eur		Iki 2030 m. sutaupytos energijos kaina, nuo viešųjų investicijų*, Eur/kW h	Per priemonės gyvavimo laikotarpį sutaupytos energijos kaina, nuo viešųjų investicijų*, Eur/kW h
			Subsidija* *	Paskolos be administracinių kaštų (7%)		
1	Didesnių taikomų akcizų ir mokesčių įtaka degalų suvartojimui (reguliacinė)	-	-	-	-	-
2	Susitarimai su energijos tiekėjais dėl vartotojų švietimo ir konsultavimo (reguliacinė)	-	-	-	-	-
3	Susitarimai su valstybės ir savivaldybės valdomomis įmonėmis dėl energijos taupymo (reguliacinė)	-	-	-	-	-
4	VIAP lengvata pramonės įmonėms	6,86	6,86	-	0,002	0,001
5	Katilų keitimas į efektyvesnes technologijas	270,40	135,2	-	0,019	0,010
6	Privačių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimas pagal energijos audito ataskaitas	10,00	5,014	-	0,051	0,038
7	Fizinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų namų atnaujinimas (modernizavimas)	53,3	16	-	0,040	0,059
8	Pastatų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas („mažoji renovacija“)	5,00	4	-	0,143	0,086
9	Daugiabučių pastatų atnaujinimas (modernizavimas)	2165,60	649,7	-	0,110	0,096
10	Gatvių apšvietimo sistemų modernizavimas	51,80	25,90	-	0,174	0,111
11	Viešųjų pastatų atnaujinimas	252,00	166,81	85,19	0,307	0,154
Viso		2814,36	1009,48	85,19		

Energijos vartojimo efektyvumo PLANUOJAMOS priemonės

Nr.	Priemonė	Bendrų lėšų suma, mln. Eur	Viešųjų lėšų suma, mln. Eur		Iki 2030 m. sutaupyta energijos kaina, nuo viešųjų investicijų*, Eur/kWh	Per priemonės gyvavimo laikotarpį sutaupyta energijos kaina, nuo viešųjų investicijų*, Eur/kWh
			Subsidija**	Paskolos be administracinių kaštų (7%)		
1	Sukurti teisinį reikalavimą įmonėms įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo audituose rekomenduojamas priemones (reguliacinė)	-	-	-	-	-
2	Privačių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimas pagal energijos audito ataskaitas	6,00	3	-	0,093	0,040
3	Fizinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų namų atnaujinimas (modernizavimas)	2595,60	778,68	-	0,151	0,069
4	Energetinio efektyvumo vidinių stebėsenos sistemų diegimo skatinimas verslo įmonėse ir pramonėje	80,00	32	-	0,159	0,080
5	Viešųjų pastatų atnaujinimas	536,54	305,45	231,09	0,313	0,083
6	Daugiabučių pastatų atnaujinimas (modernizavimas)	3633,10	704,25	-	0,225	0,089
7	Pastatų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas („mažoji renovacija“)	89,30	62,5	-	0,328	0,098
8	Gatvių apšvietimo sistemų modernizavimas	74,40	37,2	-	0,401	0,111
9	Didinti pramonės įmonių technologinį ir energetinį efektyvumą diegiant dirbtinio intelekto ir skaitmeninio dvynio technologijas	50,00	25	-	0,720	0,206
Viso		7064,9	1948,08	231,09		

Vidaus rinkos tikslai ir pagrindinės priemonės

Tikslai

- Išmanus ir darnus elektros energetikos sistemos vystymas, skiriant dėmesį saugumui ir konkurencingumui;
- Nuoseklus ir subalansuotas centralizuoto šilumos tiekimo sistemų atnaujinimas (optimizavimas);
- Namų ūkių dalis, kurie energijoms išlaidoms skiria didelę dalį savo pajamų 2030 m. – 10 %.

Esamos priemonės

11 vnt., 777,58 mln. €

Centralizuotai teikiamos šilumos
tinklų modernizavimas

96,47*

„Harmony Link“ jungties statyba

680**

Būsto šildymo kompensacija

Pagal poreikį

Papildomos priemonės

8 vnt., 0 mln. €

Sunkiai pasiekiamų vartotojų
informavimas kompensacijų ir
energijos taupymo klausimais

0

Nuosavybės teise igyti
plaukiojančią SGD saugyklą
„Independence“

0

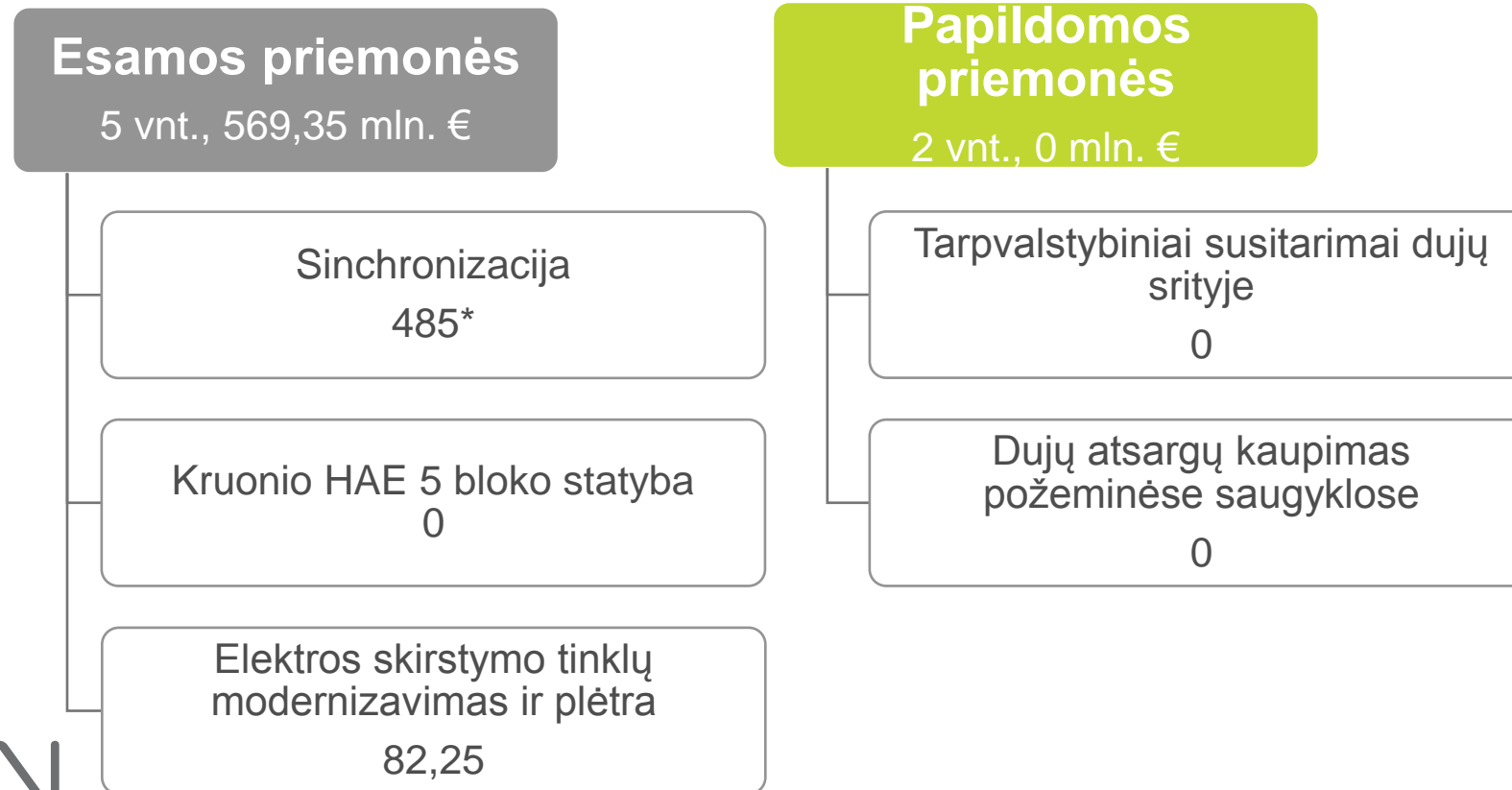
Sukurti centralizuotą duomenų
mainų platformą („Data HUB“)

0

Energetinio saugumo tikslai ir pagrindinės priemonės

Tikslai

- Lietuvos elektros energetikos sistemos sinchronizacija su Europos elektros energetikos sistema; pažangios elektros energijos rinkos, galių adekvatumo užtikrinimas ir elektros energijos generavimo didinimas;
- Užtikrinti techniškai patikimą ir diversifikuotą šalies vartotojų aprūpinimą gamtinėmis dujomis efektyvumo ir ekonomiškumo principu pagrįstomis sąnaudomis ir konkurencingomis kainomis.

MTEP sektoriaus tikslai ir pagrindinės priemonės

Tikslas

- Didinti mokslinių tyrimų kiekį ir investicijas į MTEP sektorių, skatinti Lietuvos mokslines įstaigas atlikti mokslinius tyrimus.

Esamos priemonės

13 vnt., 633,66 mln. €**

Bandomųjų energetikos inovacijų aplinka („Regulatory sandbox“)

0 *

Bendra Šiaurės ir Baltijos šalių energetikos tyrimų programa

0,2

„Ignitis grupės“ išmaniosios energetikos rizikos kapitalo fondas

0

Papildomos priemonės

5 vnt., 8,7 mln. €

Perėjimo prie švarios energijos AEI srities moksliniai tyrimai

0,45

Vandenilis (dujų transportavimas, katalitinės medž., panaudojimas)

1,05

Moksliniai tyrimai branduolinės energetikos srityje (SMR)

2

Energetikos sektoriaus skaitmenizacija

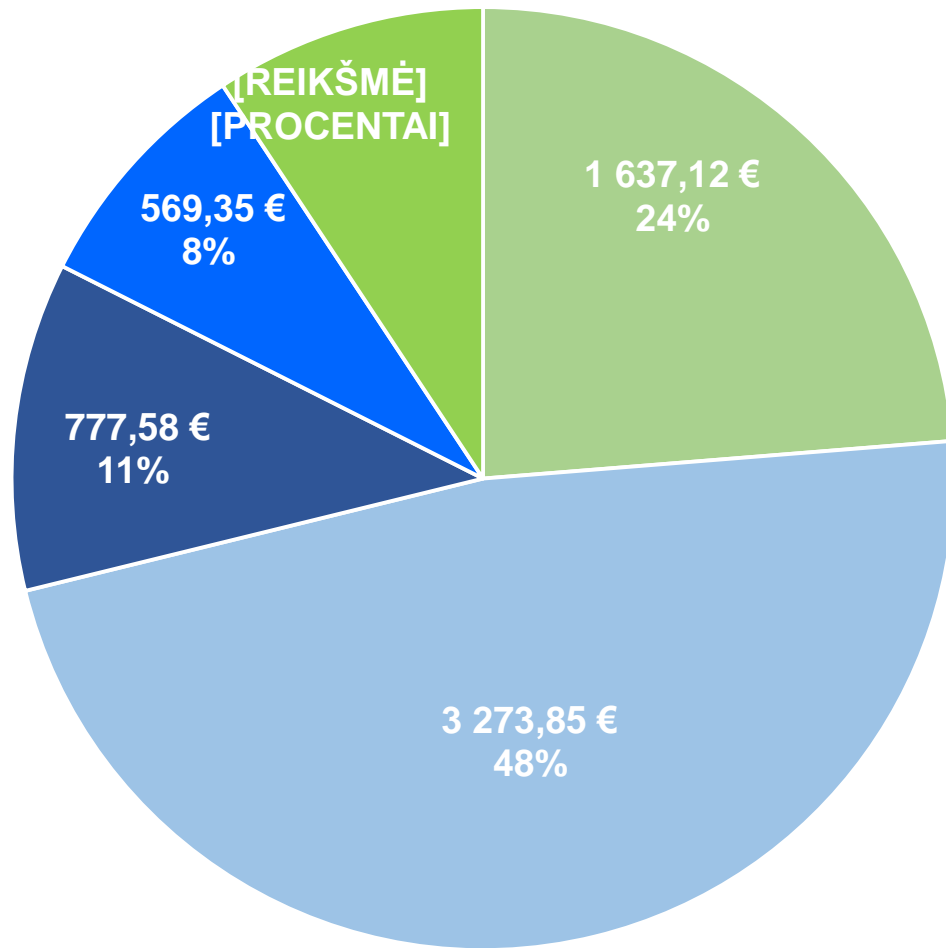
0,5

Viešųjų investicijų poreikis energetikos priemonėms

Esamos ir papildomos priemonės

NEKSVP reikalingi finansai	Esama politika, mln. Eur		Planuojama politika*, mln. Eur		
Sektorius	Bendrų lėšų suma (mln. Eur)	Viešųjų lėšų suma (mln. Eur)	Bendrų lėšų suma (mln. Eur)	Viešųjų lėšų suma (mln. Eur)	Viešųjų lėšų paskolinė dalis (mln. Eur)
AEI	1077,25	910,92	864,10	726,20	604,30
EE	2814,96	1094,68	7064,94	2179,17	248,27
Vidaus rinka	1024,42	777,58	165,00	0,00	0,00
Energetinis saugumas	1056,11	569,35	0,00	0,00	0,00
MTEP	775,22	633,66	8,70	8,70	0,00
Viso (mln):	6747,96	3986,18	8102,74	2914,07	852,57

Esamų ir planuojamų priemonių viešosios investicijos energetikoje

■ AEI ■ Energetinis efektyvumas ■ Vidaus rinka ■ Energetinis saugumas ■ MTEP

AEI

- Tikslas – iki 2030 m. pilnai apsirūpinti elektros energija iš AEI
- Tikimasi ženklaus privačių investicijų indėlio (pvz.: Jūrinio vėjo parkų projektai pritrauks apie 3 mlrd. privačių investicijų)

EE

- ES keliama tikslai itin ambicingi, reikalauja ženklių valstybės investicijų (didžiausia dalis – pastatų modernizavimui)

Vidaus rinka

- Papildomas dėmesys energetinį nepriteklių turinčių asmenų skaičiaus mažinimui

Energetinis saugumas

- Spartinami esminiai Lietuvos elektros energijos sinchronizacijos su kontinentiniais Europos tinklais projektai

MTEP

- Investicijos į tiriamąją veiklą, bandomuosius vandenilio infrastruktūros pilotinius projektus ir skaitmeninę